

Procesul - verbal

al ședinței ordinare a Consiliului de Bazin Bîc din 01 august 2014

or. Anenii Noi, sala mică de conferințe a Consiliului Raional

La ședință sunt prezenți:

Președintele Consiliului - dl Gori Victor,
Membrii Consiliului –
Vladimir Susarenco (primăria or. Călărași),
Boris Cucu (Consiliul raional Călărași), Irina Carcel (Consiliul raional Strășeni),
Eudochia Tcaci (Centrul municipal Chișinău de Sănătate Publică),
Valeriu Osadci (Direcția socio-ecologică, primăria mun. Chișinău),
Alexandru Frunză (Agenția „Apele Moldovei”),
Mariana Petreca-Neaga (Agenția de Dezvoltare Centru),
Victor Diliraico (Consiliul raional Anenii Noi),
Coșeru Ina (Centrul Național de Mediu).

Sunt absenți:

Lilian Popescu (Consiliul raional Ialoveni), Nelian Capațina (Agenția Ecologică Chișinău), Vladimir Garaba (OT Chișinău a MEM), Dumitru Drumea (Institutul de Ecologie și Geografie).

La ședință au participat:

Victor Cibotari (Agenția Apele Moldovei); Petru Boicu, Ion Pînzari, Svetlana Basarab (Consiliul raional Anenii Noi); Cheibaș Mihail (primăria or. Anenii Noi); Stelian Coșcodan (primăria Bulboaca); Jana Gopleac (primăria Merenii Noi); Igor Costețchi (primăria Calfa); Nicolae Iovu (primăria Strășeni); Rodica Melnic (primăria Gura Bîcului); Ion Berzoi (Inspekția Ecologică Anenii Noi); Parascovia Gîncu (Centrul de Sănătate Publică Anenii Noi); Alexandr Balica (Direcția situații excepționale Anenii Noi); Ghenadie Iordan (Direcția raională pentru siguranța alimentară Anenii Noi); Viorel Gaina (procuratura Anenii Noi); Andrei Isac (Ministerul mediului); Iuliana Cantaragiu, Mihai Mustea (Secretariatul Tethnic CBB).

Ordinea de zi a ședinței:

1. Cu privire la componența Consiliului de Bazin Bîc
2. Utilizarea ilegală a apei râului Bîc în scopuri agricole, alte necesități și efectele mediului poluat în raionul Anenii Noi

Președintele Consiliului, dl **Victor Gori**, a deschis lucrările ședinței, menționând că la ședință sunt prezenți-10 membri și ședința poate fi desfășurată. Agenda privind problemele propuse spre examinare este pusă la dispoziția dvs., cred că nu este necesar a da citire și solicit opiniile pe marginea acestora. Dacă nu sunt careva sugestii, propuneri propun să aprobăm ordinea de zi prin vot deschis.

Ordinea de zi a fost aprobată unanim.

1. S-a ascultat:

Informația “Cu privire la componența Consiliului de bazin Bîc”, prezentată de dl Mihai Mustea, secretariatului tehnic al CBB, menționând că la ultima ședința din anul trecut s-a luat decizia de al elibera din funcția de membru al CBB pe primarul com. Mileștii Mici, raionul Ialoveni, astfel, unitatea pentru un primar până la moment n-a fost ocupată. Dat fiind faptul importanței soluționării problemelor ecologice în or. Strășeni se propune de a se include în componența CBB d-na Valentina Casian, primarul or. Strășeni. La ședința de astăzi prezintă primăria or. Strășeni, dl Nicolae Iovu, vice primarul orașului.

A luat cuvînt:

Domnul **Victor Gori**, care a propus la vot propunerea includerii dnei Valentina Casian în componența CBB.

S-a votat: unanim - 10 voturi

2. S-a ascultat:

Raportul “**Utilizarea ilegală a apei Rîului Bîc în scopuri agricole, alte necesități și efectele mediului poluat în raionul Anenii Noi**” prezentat de Domnul **Mihai Mustea**, manager programe politici de mediu, Centrul Național de Mediu, trecând în revistă unele aspecte ce țin de calitatea apei rîului Bîc, sursele de poluare, consecințele utilizării apei rîului Bîc pentru irigare și adăpatul animalelor domestice, cadrul legal de folosire și protecție a apelor, expuse unele soluții privind modul de folosire a terenurilor din preajma r. Bîc (raportul se anexează).

Au luat cuvînt:

- Domnul **Victor Gori**, președintele CBB, a comentat rezultatele comisiei raionale privind modul de folosire a apei rîului Bîc pentru irigarea culturilor agricole. Dumnealui a menționat că în procesul de lucru al comisiei raionale s-a constatat nici unul din agenții economici, care utilizează apa r. Bîc pentru irigarea verzei nu deține autorizația de folosință special a apei, precum prevede cadrul legal, Legea apelor, nr.272/2011. Ca rezultat, a expediat demersuri în adresa Centrului de Sănătate Publică, Inspecției Ecologice, Direcției raionale pentru siguranța alimentelor, Inspectoratului de poliție, procuraturii Anenii Noi. Concomitent cu răspunsurile primite a menționat că fără răspuns a rămas demersul înaintat Inspectoratului de poliție.
- Domnul **Ion Berzoi**, șeful Inspecției Ecologice Anenii Noi, a menționat că toți agenții economici au fost sancționați, în condițiile prevederilor legale. Concomitent, aceștia au fost

preîntâmpinați că folosirea apei din râul Bîc este o activitate ilegală, care se supune sancțiunilor contravenționale. Despre aceasta s-a vorbit la multe ședințe. Este bine cunoscut faptul că calitatea apei râului Bîc. În mare măsură este condiționată de apele uzate evacuate de la stațiile de epurare din Chișinău și Bulboaca, construite în secolul trecut, care nu fac față cerințelor și normelor ecologice. Prejudiciul cauzat apelor de la stația de epurare Bulboaca s-a calculat la suma de 42000 lei. Construcția unei stații de epurare este foarte costisitoare.

- Domnul **Victor Gori** se adresează cu întrebarea: Cînd se aplică sancțiunile?
- Domnul **Ion Berzoi**, menționează că sancțiunea se aplică în momentul cînd nemijlocit se irigă. Autorizația pentru folosința specială a apei nu poate fi eliberată din cauza că calitatea apei nu corespunde cerințelor sanitaro-ecologice. La fel nici Centrul de Sănătate Publică nu poate elibera avizul solicitat anterior obținerii autorizației, conform Legii apelor. O parte din primari au fost sancționați pentru depozitarea neautorizată a deșeurilor. Referitor la plantarea salciei pe terenurile aferente râului Bîc dumnealui a menționat că salcie s-a plantat în localitatea Bulboaca.
- Domnul **Victor Gori** se adresează cu întrebarea Unitățile economice dețin stații de pre-epurare?
- Domnul **Ion Berzoi**, menționează că apa r. Bîc este poluată de la Stația de epurare din Chișinău. Legislația prevede astfel de stații, dar în baza cărui act se încheie contracte cu agenții economici?
- Doamna **Iuliana Cantaragiu**, menționează cu prin hotărâre de Guvern este aprobat Regulamentul cu privire la deversările de ape uzate în apele de suprafață, anexă la Legea apelor, care cu regret nu se respectă.
- Domnul **Ion Berzoi** menționează că stația de epurare Bulboaca nu este reparată.
- Domnul **Victor Gori** conchide că irigarea cu apa din r. Bîc este cu efect economic și ca sursă de existență. Dar care sunt consecințele în raport cu sănătatea populației?
- Doamna **Parascovia Gîncu**, Centru de Sănătate publică Anenii Noi, menționează că instituția pe care o reprezintă asigură monitoringul și controlul calității apei. Stația de epurare Bulboaca este singura sursă de la care apele uzate tratate insuficient sunt deversate direct în r. Bîc. La Chetrosu apele uzate sunt deversate într-un canal care nu este în conexiune cu r. Bîc. Situația este catastrofală. Apa este foarte poluată, clasa de calitate V. Pe noi ne deranjează indicatorii microbiologici. La stația de epurare se face analiza lunar, are loc doar sedimentarea nămolului, iar indicii nu diferă de la cei de la stația de epurare din Chișinău. Concomitent facem analize la solicitare cu eliberarea certificatelor. Referitor la subiectul discuției de astăzi, stabilim măsuri pe care le expediem în adresa primăriilor. În adresa primăriilor s-a expedit și o agendă cu atribuțiile noastre. De asemenea aplicăm prescripții spre realizare, spre regret codul contravențional nu prevede posibilitatea examinării cazurilor și aplicării sancțiunilor contravenționale de către instituția noastră. Aplicăm amenzi, iar materialele le expediem în instanța de judecată.
- Domnul **Victor Gori**, propune de a se efectua auditul calității apei râului Bîc și declararea zonei de criză.

- Domnul **Ghenadie Iordan**, direcția raională pentru siguranța alimentelor, a trecut în revistă numărul de controale și certificate eliberate de instituție la produsele agroalimentare, controale sanitar-veterinare.
- Domnul **Victor Gori** se adresează cu întrebarea dacă direcția poate face expertiză la varza care ce irigă cu apa r. Bîc.
- Domnul **Ghenadie Iordan**, menționează că astfel de analiză se pot face la solicitare.
- Doamna **Iuliana Cantaragiu** întreabă, în calitate de consumator, dacă depune o petiție în adresa direcției, care ar fi acțiunile acesteia?
- Domnul **Ghenadie Iordan** comentează că se iau măsuri.
- Domnul **Ion Pînzari**, direcția agricolă Consiliul raional Anenii Noi, constată că producătorul trebuie să dețină certificatul de inofensivitate.
- Doamna **Iuliana Cantaragiu** întreabă cum se eliberează certificatele?
- Domnul **Ghenadie Iordan** menționează că se i-au în considerație analizele Centrului de Sănătate Publică.
- Domnul **Viorel Gaina**, procuratura Anenii Noi, menționează că de la Inspectoratul Ecologic de Stat a parvenit un demers privind ridicarea obiectelor delictive de săvârșirea contravențiilor ecologice. Dumnealui constată că în Codul contravențional nu este stipulată prevederea ridicării bunurilor. Procedura de confiscare nu este stabilită. Doar pentru infracțiuni se prevede o astfel de procedură.
- Domnul **Stelian Coșcodan**, viceprimarul s. Bulboaca, menționează că trebuie să amenajăm Bîcul. S-a distrus fauna. Important este ca apa râului Bîc să fie bună, de calitate și atunci se va folosi pentru irigare, adăpatul vitelor. La Bulboaca sunt amenajate adăpătoare pentru animale. Trebuie de întreprins măsuri concrete.
- Doamna **Parascovia Gîncu**, propune ca când se dau terenurile în arendă, agenții economici să fie preîntâmpinați să nu crească varză, care să se irige cu apa din r. Bîc.
- Doamna **Iuliana Cantaragiu**, menționează că timp de 2 ani s-a bătut la ușa Ministerului Mediului, primăriei mun. Chișinău. Toți știu că apa din r. Bîc este poluată, dar rezultatele nu se văd așa cum ne dorim noi.
- Domnul **Ion Berzoi**, constată că problema râului Bîc este de demult. Care ar fi soluționarea?
- Doamna **Ina Coșeru**, Centrul Național de Mediu, menționează soluția ar fi în creșterea salciei energetice. Oamenii trebuie să irige, dar mâine nu vor avea apă bună pentru irigare. În mun. Chișinău sunt multe surse de poluare. Problema gravă este adăpatul vitelor cu apa poluată din r. Bîc. Trebuie de mers la proteste cu participarea populației, așa cum au făcut-o cei din s. Sociteni, Ialoveni, protestând în fața Parlamentului cu solicitarea de a le întoarce pădurea, care s-a transmis în arendă și azi se distruge. Populația din Chișinău nu va ieși în fața Parlamentului, este indiferentă de soarta r. Bîc. Încercăm să conclucăm cu autoritățile statului, pînă când s-a reușim mai bine cu poliția. Am mers cu tinerii la Parlament, le-am înmănat deputaților declarația privind situația ecologică din bazinul râului Bîc, tricouri cu inscripția „Iubește-ți râul”. Lumea este informată. Pentru stația de epurare a mun. Chișinău trebuie resurse financiare mari. Totuși trebuie de făcut ceva. E o problemă foarte mare. Trebuie să oprim irigarea cu apa din r. Bîc. Suferă populația. Propun de a cultiva salcia energetică, varianta cea mai potrivită pentru raionul Anenii Noi consultată cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Salcia energetică este inclusă în Registru.

- Domnul **Petru Boicu**, secretarul Consiliului raional Anenii Noi, solicită un suport logistic, pornirea unui proiect-pilot și atunci se va promova idea. De cultivat 5 ha și apoi de convins lumea de a trece la această cultură. Dumnealui propune de a trece de la învinuiri la careva soluții.
- Doamna **Iuliana Cantarajiu** constată că la întâlnirea tinerilor cu primarul general Dorin Chirtoacă s-a convenit crearea unui grup din reprezentanții autorităților din subordine, mediu, sănătate, societatea civilă pentru a evalua situația ecologică pe râulețul Inculeț, cel mai poluat afluent al r. Bîc în segmentul municipiului și se adresează către reprezentantul primăriei mun. Chișinău cu întrebarea dacă s-a pornit ceva în această direcție?
- Domnul **Valeriu Osadci**, Direcția socio-ecologică mun. Chișinău, menționează că se pregătesc careva activități.
- Domnul **Stelian Coșcodan** constată că fiecare primar trebuie să fie responsabil de soarta r. Bîc.
- Domnul **Mihail Cheibaș**, primăria Anenii Noi, menționează că a deschis multe uși, dar probleme sunt. Dar cu ce componente chimice vine apa la noi. Pe timpuri am activat la o întreprindere și constat că râul era viu. Programul construcției stației de epurare s-a stopat. Dumnealui a reamintit că în bazinul râului Bîc avem spitalul de tuberculoză din Vorniceni fără stație de epurare, de la care apele reziduale ajung în râul Bîc. La una din ședințele Fondului Ecologic Național ministrul mediului, Gheorghe Șalaru a menționat că mai sus de Chișinău avem r. Bîc, iar mai jos-canalul de scurgere a apelor uzate de la Stația de epurare a mun. Chișinău. Acum se lucrează asupra proiectului tehnic al stației de epurarea a orașului, care se va finaliza la sfârșitul anului curent. Vom lucra în parteneriat cu primăriile Roșcani și Bulboaca. Pentru construcția stației sunt necesare surse la valoare de 5 bugete ale primăriei, 2 mln euro, cea ce nu este real la moment.
- Domnul **Ion Berzoi**, constată că cerințe sunt, pe cînd condiții nu sunt. Nămolul la stația de epurare se sedimentează și atât, iar apa uzată se deversează direct în Bîc.
- Domnul **Stelian Coșcodan**, menționează că râul trebuie curățat;
- Doamna **Iuliana Cantaragiu**, menționează că la moment este importantă eliminarea surselor de poluare. De elaborat un program de activitate pentru 5 ani cu eșalonarea soluționării problemelor existente. Bunăoară, la Calfa se prevede construcția adăpătoarelor pentru vite, restabilirea fâșiilor forestiere de protecție, ect.
- Domnul **Victor Gori**, menționează că s-au expedit demersuri, următorii pași - proteste. Rămân pe poziția dată.
- Domnul **Petru Boicu** se adresează către Inspecția Ecologică, Direcția raională pentru siguranța alimentelor în termen de o lună să prezinte informația privind situația creată, propuneri de soluționare care vor fi luate în considerație la examinarea în septembrie a problemei date la ședința consiliului raional.
- Domnul **Andrei Isac**, menționează că problema discutată nu se va hotărî mâine, dar trebuie de întreprins ceva. Să propunem careva soluții, de conlucrat cu populația. Populația nu este conștientă, prin amenzi n-o să hotărâm problema. Să găsim soluții cu adăpatul vitelor, plantarea fâșiilor forestiere de protecție, și altele.
- Doamna **Iuliana Cantaragiu**, menționează că curând se va întâlni cu dna Valentina Țapiș și va discuta aceste probleme.

S-a hotărât:

1. A considera ilegale activitățile desfășurate de către agenții economici privind utilizarea apei râului Bîc pentru irigarea culturilor agricole (îndeosebi verzei) și a recomanda întreprinderea măsurilor de alternativă privind utilizarea terenurilor cu respectarea normelor și cerințelor sanitaro-ecologice (creșterea culturilor rezistente la secetă; plantarea salciei energetice; utilizarea apei din alte surse sigure și compatibile calității apei pentru irigare, în condițiile prevăzute de lege).
2. A propune Consiliului raional Anenii Noi să examineze la una din ședințele sale situația creată și să adopte decizia privind crearea grupului de lucru, care ar studia variantele potrivite de utilizare a terenurilor aferente râului Bîc cu respectarea normelor și cerințelor sanitaro-ecologice și de certificare a producției agroalimentare, produse de pe aceste terenuri.
3. Se propune Inspectoratului Ecologic de Stat, Centrului de Sănătate Publică, Direcției raionale pentru siguranța alimentară, în limitele de competență, să intensifice activitățile de supraveghere și control asupra agenților economici în vederea respectării prevederilor legale privind folosirea apei râului Bîc și de certificare a produselor agroalimentare; aplicarea sancțiunilor respective, stabilite prin legislația în vigoare.
4. Se propune ONG de a mobiliza populația la manifestații pașnice privind întreprinderea măsurilor de declarare a zonei de criză ecologică în bazinul râului Bîc.
5. A expedia procesul-verbal Ministerului Mediului, Comitetului districtului de bazin Nistru pentru familiarizare.

S-a votat: unanim-11 voturi

Președinte

Victor Gori

Secretar

Mihai Mustea